

Chambre des Représentants

SESSION 1964-1965.

2 DÉCEMBRE 1964.

PROJET DE LOI

modifiant le Code des taxes assimilées au timbre.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans le cadre du Traité instituant l'Union économique Benelux, une Convention d'assistance mutuelle entre la Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et les Pays-Bas, en matière de perception des impôts sur le chiffre d'affaires, de la taxe de transmission et des impôts analogues, a été signée le 25 mai 1964. Cette Convention est actuellement soumise à votre ratification. Conclue afin de faciliter les mouvements de marchandises entre les trois pays, elle doit permettre de reporter, dans toute la mesure du possible, la perception de ces impôts de la frontière vers l'intérieur du pays d'importation, en donnant aux administrations fiscales les moyens de contrôle nécessaires.

Actuellement, tant pour les importations de marchandises en provenance des pays du Benelux que pour les autres importations, la taxe de transmission est perçue au moment où les marchandises franchissent la frontière. Les préposés de l'Administration des Douanes et Accises reçoivent de l'importateur ou de son mandataire une déclaration en consommation; au vu du chargement qui leur est présenté et des documents qui leur sont produits, ces préposés procèdent à une vérification des données de la déclaration en ce qui concerne la nature, la quantité et la valeur des marchandises; ils vérifient ensuite le montant de la taxe qui a été acquittée par le déclarant au moyen de timbres fiscaux.

Encore que certains éléments intervenant dans le calcul de la taxe, principalement quant à la base d'imposition (frais de transport et d'assurance, commissions, etc.), puissent ne pas être connus de la douane, il est certain que l'intervention de celle-ci assure, dans une très large mesure, le paiement de l'impôt.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1964-1965.

2 DECEMBER 1964.

WETSONTWERP

tot wijziging van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het kader van het Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie, werd op 25 mei 1964 een Verdrag tot wederzijdse bijstand tussen België, het Groot-hertogdom Luxemburg en Nederland inzake de heffing van de omzetbelasting, de overdrachttaks en soortgelijke belastingen, ondertekend. Dit Verdrag is U thans ter bekrachtiging onderworpen. Gesloten met de bedoeling het goederenverkeer tussen de drie landen te vergemakkelijken moet het, na aan de fiscale administraties de nodige controle-mogelijkheden te hebben verstrekt, de mogelijkheid schep-pen de heffing van de genoemde belastingen in de mate van het mogelijke te verleggen van de grens naar het binnenland bij de importeur.

Zowel bij invoer van goederen afkomstig uit de Benelux-landen als bij invoer uit andere landen, wordt de overdrachttaks thans geïnd op het tijdstip dat de goederen de grens overschrijden. Ambtenaren van het Bestuur der Douanen en Accijnzen ontvangen van de importeur of van zijn mandataris een aangifte ten verbruik; op het zien van de lading die hun wordt getoond en van de bescheiden die hun worden overgelegd, verifiëren die ambtenaren de gegevens van de aangifte aangaande aard, hoeveelheid en waarde van de goederen; zij zien vervolgens het bedrag na van de taks die door de aangever werd voldaan door middel van fiscale zegels.

Ofschoon het niet is uitgesloten dat bepaalde elementen voor het berekenen van de taks, voornamelijk wat de belastinggrondslag betreft (kosten van vervoer en van verzekering, commissielonen, enz.), niet door de douane gekend zijn, staat het toch vast dat de betaling van de belasting in een zeer ruime mate door haar toedoen geschiedt.

Le paiement de la taxe fait par l'acheteur importateur sans intervention de la douane est loin de présenter les mêmes garanties.

En ce qui concerne les transactions intérieures, le contrôle de la perception de la taxe peut être effectué aussi bien chez le vendeur que chez l'acheteur, étant donné que l'un et l'autre doivent être en possession d'un document — la facture pour l'acheteur et le facturier de sortie pour le vendeur — revêtu de l'une des parties des timbres représentatifs de la taxe.

Pour les importations, le contrôle de l'application de la taxe ne peut, en cas de déplacement de la perception de la frontière vers l'intérieur du pays, avoir lieu que chez l'acheteur importateur. Si l'on veut éviter une fraude importante, dommageable tant pour le commerce régulier que pour l'État, on doit suivre de près les importations.

Les effectifs en agents qualifiés dont dispose présentement l'Administration ne lui permettent pas d'assurer cette nouvelle tâche. D'autre part, l'Administration a des pouvoirs d'investigation beaucoup moins étendus que ceux dont jouissent les administrations fiscales des autres pays du Benelux. C'est ainsi que les services de la taxe de transmission ne peuvent vérifier les documents détenus par l'Office des chèques postaux et par les établissements de crédit (Code des taxes assimilées au timbre, art. 211, § 1er), alors que l'administration néerlandaise et l'administration luxembourgeoise peuvent procéder à de telles vérifications.

Sans doute, la Convention d'assistance mutuelle organise-t-elle la collaboration des trois administrations fiscales pour la recherche de la fraude. Mais l'efficacité de cette collaboration ne doit pas être surestimée. On ne peut raisonnablement demander aux administrations luxembourgeoise et néerlandaise de fournir aux services belges des renseignements au sujet de toutes les opérations conclues par les commerçants belges avec les commerçants des deux autres pays. Les services belges ne pourraient d'ailleurs utiliser une documentation aussi considérable. Afin d'éviter un travail administratif improductif, il faudra donc se limiter à des renseignements déterminés permettant de procéder à des vérifications par coups de sonde. Compte tenu de l'impossibilité d'effectuer des contrôles très fréquents chez tous les importateurs, il est dès lors à craindre que la Convention d'assistance mutuelle ne produise que des effets limités dans le domaine de la répression de la fraude.

Or la fraude pourrait être très nocive dans certains secteurs, sur le plan de la concurrence commerciale. Il y a des dénivellations très sensibles dans la charge de l'impôt qui frappe les affaires réalisées dans les pays du Benelux. Par exemple, les produits textiles sont exemptés de l'impôt sur les affaires aux Pays-Bas, mais ils sont soumis en Belgique à une taxe de transmission forfaitaire de 13 %, pour les tissus, et de 11 %, pour les confections, sans compter les majorations de taxe à l'importation. Si l'on abandonnait pour ces produits la perception de la taxe à la frontière, on créerait rapidement un courant d'affaires irrégulier au détriment à la fois du Trésor et des commerçants, notamment de ceux établis dans la zone frontalière. Pour ces derniers, cela signifierait la disparition d'une grande partie de leur clientèle normale, car les particuliers iraient librement et à l'abri de tout impôt s'approvisionner au-delà de la frontière. On ne peut songer, en effet, à un contrôle chez les particuliers.

Il n'est donc pas possible de supprimer toute perception de la taxe de transmission à la frontière aussi longtemps qu'une harmonisation satisfaisante des charges fiscales dans

Een betaling van de taks door de koper-importeur buiten de douane om, biedt geenszins dezelfde waarborgen.

De controle omtrent de heffing van de taks van de binnenlandse transacties mag zowel bij de verkoper als bij de koper geschieden, vermits ze beiden in het bezit dienen te zijn van een stuk — de factuur voor de koper en het boek voor uitgaande facturen voor de verkoper — waarop één van de twee delen werd aangebracht van de zegels die de taks vertegenwoordigen.

De toestand ligt anders wat de invoer betreft. In het geval van verplaatsing van de heffing van de grens naar het binnenland, kan de controle op het voldoen van de taks slechts bij de koper-importeur plaats hebben. Zo men een belangrijk bedrog wil voorkomen, dat zowel de regelmatige handel als de Staat zou schaden, dient de invoer van nabij te worden gevolgd.

Het aantal geschoolde personeelsleden waarover de Administratie thans beschikt, geeft haar niet de mogelijkheid deze nieuwe taak te vervullen. De navorsingsmacht van de Administratie is, anderzijds, veel minder uitgebreid dan die van de fiscale administraties der andere Benelux-landen. Aldus mogen de diensten van de overdrachttaks geen stukken verifiëren die bij het Bestuur der Postchecks en bij de kredietinstellingen berusten (Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, art. 211, § 1), ofschoon de Nederlandse en de Luxemburgse administraties dergelijke verificaties wel mogen doen.

Het Verdrag tot wederzijdse bijstand organiseert ongetwijfeld de samenwerking van de drie fiscale administraties voor het opsporen van de fraude. Doch de doelmatigheid van deze samenwerking mag niet worden overschat. Men kan redelijkerwijze niet verlangen van de Luxemburgse en de Nederlandse administraties dat zij aan de Belgische diensten inlichtingen zouden verstrekken aangaande alle verrichtingen die door Belgische handelaars met handelaars van de andere twee landen werden gesloten. De Belgische diensten zouden overigens een documentatie van die omvang niet eens kunnen gebruiken. Om een improductief administratief werk te vermijden, zal men zich bijgevolg moeten beperken tot wel bepaalde inlichtingen die een verificatie bij wijze van steekproef mogelijk maken. Gelet op de onmogelijkheid om bij alle importeurs herhaaldelijk controles uit te oefenen, is de vrees niet ongegrond dat het Verdrag tot wederzijdse bijstand inzake beteugeling van de fraude slechts beperkte gevolgen zou hebben.

Welnu, op het stuk van de commerciële concurrentie zou de fraude in sommige sectoren zeer schadelijk kunnen zijn. Er bestaan gevoelige ongelijkheden in de belastingdruk die op de handelstransacties in de Benelux-landen weegt. In Nederland bijvoorbeeld zijn textielprodukten van omzetbelasting vrijgesteld, doch in België zijn ze belastbaar met een forfaitaire overdrachttaks van 13 % voor weefsels, en van 11 % voor geconfectioneerde artikelen, de verhogingen van de taks bij invoer daar niet bijgerekend. Indien voor die produkten de heffing van de taks aan de grens zou worden prijsgegeven, zou er spoedig een onregelmatige omzet worden geschapen die in het nadeel zou werken, zowel van de Schatkist als van de handelaars, inzonderheid van hen die in de grensstreek zijn gevestigd. Voor deze laatste zou zulks de verdwijning van een groot gedeelte van hun gewoon cliënteel betekenen, daar de particulieren zich vrij en zonder enige belasting zouden bevoorraden over de grens. Aan controle bij particulieren kan niet worden gedacht.

De heffing afschaffen van de overdrachttaks aan de grens is dus niet mogelijk zolang geen voldoende harmonisatie van de fiscale lasten in de drie landen tot stand is

les différents pays du Benelux n'aura pas été réalisée. Cette harmonisation suppose une harmonisation des politiques financières, économiques et sociales de ces pays.

Mais il importe de prendre, sans attendre, des mesures pour rendre plus rapide et plus aisée la circulation des marchandises dans les rapports intra-Benelux. A cette fin, les contribuables qui font des importations nombreuses et fréquentes pourront être autorisés, en fournissant des garanties suffisantes, à franchir la frontière sans être astreints à un contrôle physique de leurs marchandises et au paiement de la taxe de transmission lors de l'importation. Cette taxe sera acquittée par eux de la manière indiquée ci-après. Le contrôle sera fait *a posteriori* en utilisant notamment les moyens que fournira la Convention d'assistance mutuelle conclue le 25 mai 1964 entre les pays du Benelux.

Pour ce faire, la déclaration en consommation ne doit plus être considérée comme la cause d'exigibilité de la taxe de transmission à l'importation. Le projet de loi qui vous est soumis supprime donc cette cause d'exigibilité pour les cas où le mode de paiement nouveau visé ci-dessus sera autorisé. Les modalités de la perception de la taxe de transmission due à l'importation sont fixées par le Règlement général sur les taxes assimilées au timbre (v. art. 10¹ à 18). Des modifications à ce Règlement devront par conséquent être apportées pour adapter la perception au système nouveau; elles seront réalisées par un arrêté royal pris en exécution de l'article 33 du Code des taxes assimilées au timbre, tel qu'il sera modifié par la loi en projet.

Le système envisagé peut être schématisé de la manière suivante. Pour l'octroi des dérogations, l'Administration s'entourera des garanties nécessaires. Des autorisations particulières seront accordées par l'Administration; elles seront révocables (comp. Code des taxes assimilées au timbre, art. 30). L'importateur, bénéficiaire d'une autorisation, dressera la liste des opérations réalisées au cours d'une période ne dépassant pas un mois, en indiquant les éléments constitutifs de la base imposable et il calculera le montant de la taxe. La liste sera envoyée à l'Administration, à qui la somme due sera versée. Une première vérification du document fera apparaître les erreurs matérielles, s'il en a été commis. Le contrôle proprement dit aura lieu plus tard, comme pour les autres opérations, chez le redevable, au vu de l'ensemble de sa comptabilité et des renseignements qui auront été fournis par les pays partenaires conformément à la Convention du 25 mai 1964.

D'autre part, pour les transactions intérieures, la taxe est due, en règle, pour chacune des transmissions successives de la marchandise. Les produits importés, par contre, peuvent être déclarés en consommation avec paiement de la taxe dans le chef soit de l'importateur, soit de son client ou d'un acheteur subséquent. Ce choix d'un débiteur de la taxe autre que l'importateur n'est évidemment pas libre, il est soumis à des conditions strictes: les marchandises doivent avoir été revendues à l'acheteur désigné, au moment de la déclaration en douane; elles doivent être transportées directement du lieu où elles sont déclarées en consommation jusqu'à l'endroit où elles parviennent au destinataire; elles ne peuvent avoir subi aucune manipulation depuis leur mise en consommation jusqu'à leur remise au destinataire. Il n'est possible de s'assurer si ces conditions ont été observées que s'il y a mise en consommation, autrement dit que si la douane intervient lors de l'importation. A défaut de cette intervention, le contrôle du respect des conditions indiquées ci-avant devient illusoire. C'est dire que la

gekomen. Die harmonisatie onderstelt een harmonisatie van het financieel, economisch en sociaal beleid van die landen.

Het is nochtans van belang dat niet wordt getalmd met het nemen van maatregelen om het goederenverkeer in de intra-Benelux-betrekkingen sneller en gemakkelijker te maken. Daarom zal het belastingplichtigen die veelvuldig invoeren, kunnen worden toegestaan, mits zij voldoende waarborgen verstrekken, de grens te overschrijden zonder gebonden te zijn aan een fysieke controle van hun goederen en aan de betaling van de overdrachtstaks. Zij zullen die taks op de hierna aangeduide wijze voldoen. De controle zal *a posteriori* worden gedaan door inzonderheid de middelen te gebruiken die het op 25 mei 1964 tussen de Benelux-landen gesloten Verdrag tot wederzijdse bijstand zal verstrekken.

Hiertoe dient de aangifte ten verbruik niet meer te worden beschouwd als oorzaak van verschuldigheid van de overdrachtstaks bij invoer. Het ontwerp van wet dat U wordt onderworpen, heft dan ook die oorzaak van verschuldigheid op in de gevallen waar de evenbedoelde nieuwe betalingwijze zal worden toegestaan. De modaliteiten van de heffing der bij invoer verschuldigde overdrachtstaks worden bepaald door de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen (zie art. 10¹ tot 18). In deze Verordening zullen bijgevolg wijzigingen moeten worden aangebracht om de heffing aan het nieuwe stelsel aan te passen; ze zullen worden verwezenlijkt door een koninklijk besluit dat genomen wordt in uitvoering van artikel 33 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, zoals het door het ontwerp van wet zal worden gewijzigd.

Het beoogde stelsel kan op volgende wijze schematisch worden voorgesteld. Voor het toekennen van de afwijkingen zal de Administratie de nodige waarborgen vragen. Bijzondere vergunningen zullen door de Administratie worden toegestaan; ze zullen herroepbaar zijn (vergel. Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, art. 30). De importeur die een vergunning bezit, zal een lijst opmaken van de verrichtingen die werden gedaan in de loop van een periode die een maand niet overschrijdt en in die lijst de gegevens vermelden die de belastbare grondslag vormen; hij zal het bedrag van de taks berekenen. De lijst zal worden overgezonden aan de Administratie, aan wie de verschuldigde som zal worden gestort. Een eerste nazicht van het stuk moet de eventueel bestaande materiële misslagen aan het licht doen komen. Zoals voor de andere verrichtingen, zal de eigenlijke controle later bij de belastingschuldige plaatsgrijpen aan de hand van zijn volledige comptabiliteit en van de inlichtingen die door de partnerlanden in overeenstemming met het Verdrag van 25 mei 1964 werden verstrekt.

Voor de binnenlandse transacties is de taks, in de regel, verschuldigd van elk van de achtereenvolgende overdrachten van de koopwaar. De ingevoerde produkten daarentegen mogen ten verbruik worden aangegeven met betaling van de taks hetzij ten name van de importeur, hetzij ten name van zijn klant of van een nakomende koper. Die keuze van een ander schuldenaar van de taks dan de importeur, is echter niet vrij; ze is aan strikte voorwaarden onderworpen: op het tijdstip van hun aangifte bij de douane moeten de goederen aan de aangeduide koper verkocht zijn; ze moeten rechtstreeks van de plaats der aangifte ten verbruik naar de geadresseerde worden vervoerd; tussen het tijdstip van de aangifte ten verbruik en van de overhandiging aan de geadresseerde mogen ze geen enkele bewerking hebben ondergaan. Het is slechts mogelijk zich ervan te vergewissen of deze voorwaarden werden nageleefd indien er een aangifte ten verbruik geschiedt, in andere woorden indien de douane bij de invoer tussenkomt. Gebeurt zulks niet dan wordt de controle omtrent

faculté, pour l'importateur, d'acquitter la taxe dans le chef d'un tiers saurait difficilement être maintenue à l'égard des importations pour lesquelles on renonce au contrôle physique à la frontière.

Bien qu'il n'embrasse pas l'ensemble des transactions commerciales inter-Benelux, le système envisagé accélérera d'une manière appréciable la circulation des marchandises entre les trois pays de Benelux et il constituera un pas de plus vers la réalisation des objectifs du Traité d'Union économique.

Le Ministre des Finances,

de eerbiediging van de genoemde voorwaarden denkbeeldig. Dit betekent dat het vermogen voor de importeur om de taks ten name van een derde te voldoen, bezwaarlijk zou kunnen gehandhaafd worden ten aanzien van de invoeren waarvoor men verzaakt aan de fysieke controle aan de grens.

Hoewel het beoogde stelsel niet het geheel omvat van de inter-Benelux-handelstransacties, zal het op merkbare wijze het goederenverkeer tussen de drie Benelux-landen bevorderen en zal het een stap verder betekenen naar de verwezenlijking van de doelstellingen van het Verdrag tot Economische Unie.

De Minister van Financiën,

A. DEQUAE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le Conseil d'Etat, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 30 septembre 1964, d'une demande d'avis sur un projet de loi « modifiant le Code des taxes assimilées au timbre », a donné le 9 novembre 1964 l'avis suivant :

Le projet ne soulève qu'une remarque quant à la rédaction du liminaire de l'article unique; celui-ci doit être rédigé comme suit :

« Article unique. — L'article 33 du Code des taxes assimilées au timbre, modifié par l'arrêté royal n° 63 du 28 novembre 1939, est remplacé par la disposition suivante :

» Art. 33. — ... »

La chambre était composée de

MM. :

J. SUETENS, *premier président*;
G. HOLOYE, *conseiller d'Etat*;
J. MASQUELIN, *conseiller d'Etat*;
P. DE VISSCHER, *assesseur de la section de législation*;
J. DE MEYER, *assesseur de la section de législation*;
G. DE LEUZE, *greffier adjoint, greffier*.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS. Le rapport a été présenté par M. H. ROUSSEAU, substitut.

Le Greffier,
(s.) G. DE LEUZE.

Le Président,
(s.) J. SUETENS.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 30e september 1964 door de Minister van Financiën verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot wijziging van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen », heeft de 9^e november 1964 het volgend advies gegeven :

De enige opmerking die bij dit ontwerp te maken is, betreft de redactie van de inleidende volzin van het enig artikel. Voorgesteld wordt :

« Enig artikel. — Artikel 33 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 63 van 28 november 1939, wordt door de volgende bepaling vervangen :

» Art. 33. — ... »

De kamer was samengesteld uit

de HH. :

J. SUETENS, *eerste voorzitter*;
G. HOLOYE, *raadsheer van State*;
J. MASQUELIN, *raadsheer van State*;
P. DE VISSCHER, *bijzitter van de afdeling wetgeving*;
J. DE MEYER, *bijzitter van de afdeling wetgeving*;
G. DE LEUZE, *adjunct-greffier, greffier*.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS. Het verslag werd uitgebracht door de H. H. ROUSSEAU, substituit.

De Griffier,
(get.) G. DE LEUZE.

De Voorzitter,
(get.) J. SUETENS.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Finances est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique.

L'article 33 du Code des taxes assimilées au timbre, modifié par l'article 9 de l'arrêté royal n° 63 du 28 novembre 1939, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 33. — Pour les importations de biens meubles par leur nature, le paiement de la taxe est effectué au moment du dépôt de la déclaration en consommation par la personne qui présente cette déclaration.

» Ce paiement ne vaut que dans le chef de la personne à désigner par le Roi et pour autant que soient observées les conditions fixées par Lui.

» Le Roi peut, dans les cas qu'Il indique, déroger à l'alinéa 1er du présent article; Il détermine les conditions auxquelles cette dérogation est accordée. »

Donné à Bruxelles, le 30 novembre 1964.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Finances.

A. DEQUAE.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Financiën is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel.

Artikel 33 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, gewijzigd bij artikel 9 van het koninklijk besluit n° 63 van 28 november 1939, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 33. — Bij invoer van roerende goederen uit hun aard, wordt de belasting voldaan bij het overleggen van de aangifte ten verbruik door de persoon die deze aangifte overlegt.

» Deze voldoening geldt enkel ten name van de door de Koning aan te duiden persoon en voor zover de door Hem gestelde voorwaarden worden nageleefd.

» De Koning kan, in de gevallen die Hij aanduidt, van het eerste lid van dit artikel afwijken; Hij bepaalt de voorwaarden waaronder deze afwijking wordt toegestaan. »

Gegeven te Brussel, 30 november 1964.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Financiën.